

Er ref: KN2023/03476

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se

kn.nm@regeringskansliet.se

Vår ref: R2024:40

Linda Eriksson

Linda.eriksson@skogsindustrierna.se

Yttrande över remiss av förslag till nationell förteckning över invasiva främmande arter

Skogsindustrierna har getts tillfälle att yttra sig över rubricerad remiss och vill ge följande synpunkter.

Skogsindustrierna anser att en nationell förteckning är ett viktigt komplement till det gemensamma regelverket inom EU vad gäller invasiva främmande arter. En samordning vad gäller bekämpning är helt nödvändig.

Med tanke på att vissa av de arter som nu föreslås bli klassade som invasiva har stor spridning och sannolikt inte är möjliga att utrota är det viktigt när man beslutar om hanteringsåtgärder att man beaktar de skador som de invasiva främmande arterna orsakar, sannolikheten för dem och kostnaderna för åtgärderna i förhållande till den nytta de medför. Eftersom hanteringsåtgärderna i detta skede är okända är det också svårt att bedöma konsekvenser.

För exempelvis blomsterlupin och kanadensiskt gullris är det tydligt att förslaget inte i tillräcklig omfattning hanterar behovet av att insatser samordnas. De växer och sprids ofta längs med vägar och vägar är ofta samfälliga. En samfällig väg kan involvera 10-tals fastighetsägare av olika storlek och växterna är sällan jämnt spridda längs med vägen. Vi anser därför att Länsstyrelsen bör ha ett tydligare utpekat ansvar på samma sätt som för vatten. De har bättre förutsättningar för att genomföra hanteringsåtgärder som kan få effekt och för att begränsa ytterligare spridning, vilket de flesta privata fastighetsägare inte har.

Den finska lagstiftningen förbjuder invasiva främmande arter av nationell betydelse från att släppas ut i miljön samt att avsiktligt importeras från ett land utanför Europeiska unionen eller från en medlemsstat i Europeiska unionen, innehas, födas upp eller odlas, transporteras, släppas ut på marknaden, förmedlas eller säljas eller på annat sätt överläts. Det svenska förslag som nu är ute på remiss går betydligt längre i 7 a § punkt 8: *tillåtas reproducera sig, växa eller odlas*.

Skogsindustrierna anser inte att det är rimligt att privata enskilda markägare eller nyttjanderättshavare kan föreläggas att vidta åtgärder som de själva får bekosta när det gäller 7 a § punkt 8 [*utöver vad avser själva trädgården*]. Andra alternativ måste således övervägas. En rimlig lösning vore att implementera förbuden i likhet med hur dessa har hanterats i Finland eller i vart fall att begränsa punkten 8 till att endast avse bebyggd tomtmark.

Skogsindustrierna anser att Sverige bör återföra ordet avsiktligt i enlighet med artikel 7 i EU-förordningen 1143/2014. Det är inte rimligt att som skogsägare kunna straffas för grov oaktsamhet i Sverige för att blomsterlupin eller kanadensiskt gullris reproducerar sig eller växer på skogsfastigheten. Skogsägaren har sällan eller aldrig bidragit till att arten hamnat där och har inte heller möjlighet att förhindra det.

Fastighetsägarens ansvar

Skogsindustrierna anser att det är en långtgående tolkning av EU förordningen 1143/2014 att det finns utrymme för en medlemsstat att förelägga en enskild markägare att genomföra och bekosta åtgärder med hänvisning till principen om att förorenaren betalar för skogsägare som fått in en invasiv art på sin mark utan att själv ha medverkat till det.

Skogsindustrierna anser att det är orimligt att samhället skjuter över hela ansvaret på fastighetsägaren för arter med stor spridning och där en enskild hanterings- eller utrotningsåtgärd kan vara helt verkningslös om det inte sker samordnat över fastighetsgränserna.

Konsekvensanalyser

Skogsindustrierna anser att konsekvensanalyserna är bristfälliga. Inte med ett ord nämns konsekvenser för jord- och skogsbruk utan man pratar om fastighetsbolag, producenter av gröna tak och hushåll precis som om fastigheter bara finns i tätorter och städer. Det är en enorm skillnad mellan att som villaägare behöva gräva upp odlade lupiner i trädgården jämfört med att som skogsägare vara ansvarig för att blomsterlupin eller kanadensiskt gullris reproducerar sig eller växer på skogsfastigheten utan att själv ha medverkat till det.

För Skogsindustrierna

Linda Eriksson